

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Lov om ændret Affattelse af § 24 i Lov om Forfatterret og Kunstnerret af 29. Marts 1904.

(Lovforslaget findes i Tillæg A. Sp. 2141—44.)

Sagen sattes under Forhandling.

Goos: Anledningen til dette Lovforslag er jo en Højesteretsdom, som i Aar er falden, og ved hvilken en Porcelæns-genstand, udgaaet fra den kongelige Porcelænsfabrik, en muselmalet Kande efter Model af Professor Krog, ikke erkendtes at kunne nyde den Beskyttelse imod Efterligning, som Lovene af 1902 eller 1904 tildele Kunstværker. Det er selvfølgelig ikke min Hensigt at kritisere denne Højesteretsdom. Det har vist ikke været Meningen fra Lovforfatternes Side, den Gang Forberedelsen til Lovene af 1902 og 1904 skete, at indskrænke Beskyttelsen til saadanne kunstneriske Arbejder, som alene tilsigtede æstetisk Nydelse, men det har sikkert ogsaa været Meningen at skabe en Beskyttelse mod Efterligning for kunstneriske Arbejder, der benyttes som Forberedelse til Forarbejdelse og Udsmykning af Brugsgenstande. Men det maa erkendes, at denne Mening ikke har faaet et utvetydigt Udtryk i Loven, saaledes som den foreligger. Man stoledé paa, at den Omstændighed, at den ved en ældre Lov af 1864 givne begrænsede Beskyttelse for saadanne kunstindustrielle Arbejder var bleven udslettet, maatte forstaaes saaledes, at nu udstrakte den ubegrænsede Beskyttelse eller den kun paa almindelig Maade begrænsede Beskyttelse sig ogsaa til disse Arbejder. Men den Slutning var jo i og for sig urigtig. Dette, at denne begrænsede Beskyttelse, som tidligere var tillagt, bortfaldt, kunde lige saa godt betyde, at der overhovedet nu ikke eller kun under andre Betingelser skulde være Beskyttelse, som at Beskyttelse nu skulde tilkomme disse Arbejder paa ubegrænset Maade. Man kunde ogsaa yderligere finde en Støtte for denne Antagelse deri, at Loven af 1904 særlig fremhæver Tegninger og Modeller, som ere benyttede i Bygningsindustrien, som beskyttede. Det maa alt-saa erkendes, at det er den gældende Ret, hvad Højesteret har statueret, at de kunstindustrielle Arbejder ikke ubetinget have Beskyttelse mod Efterligning. Jeg vil her

i Parentes bemærke, at Højesteretsdommen ikke lyder paa, at de overhovedet aldrig have Beskyttelse, men at de kun have den, naar det æstetiske Moment er det væsentlige, derimod ikke, naar det æstetiske Moment træder tilbage for det rent praktiske Brugsøjemed. Men selv med denne Begrænsning maa det erkendes, at det er en meget uheldig Stilling, hvori den danske Kunstindustri er kommen ved denne Afgørelse. Det er uheldigt for Kunstnerne, som her paa det kunstindustrielle Omraade have fundet et Marked for deres Virksomhed, et Marked, som baade er naturligt, rimeligt og ønskeligt for dem. Thi det giver sig selv, at naar de kunstindustrielle Arbejder ikke ere beskyttede mod Efterligning, kan der heller ikke betales Kunstnerne saa meget, som hvis Markedet var beskyttet. Men det har tillige en særlig uheldig Virkning for hele Samfundet. Den Omstændighed, at en æstetisk Nydelse, en kunstnerisk Udarbejdelse, kan blive knyttet til almindelige Brugsgenstande, tjener jo i Virkeligheden til at højne Smagen og det hele aandelige Standpunkt i den brede Befolkning, langt mere end en Kunstgenstand gør det, som alene tilsigter æstetisk Nydelse, og som fremvises i Musæer, og langt mere, end der kan naas ved Opstilling paa Gader og Pladser af Kunstgenstande, som man kun af og til skænker et Blik. Langt mere Betydning har det for Smagens, den uddannede Smags Udbredelse i Befolkningen, at Genstande, som de daglig benytte, daglig komme i Berøring med, ere kunstnerisk prægede. Det er derfor i Virkeligheden ikke blot for Kunsten, men for hele Samfundet af Betydning, at Kunstindustriens Frembringelser ere beskyttede som Kunstværker, og da nu den gældende Ret ikke efter Højesterets Afgørelse yder denne Beskyttelse i tilstrækkelig Udstrækning, hilsler jeg dette Lovforslag med Glæde som afhjælpende et Savn, som nu herefter maa erkendes at være til Stede. Maa jeg desuden bemærke, hvad der ogsaa er oplyst i Lovforslagets Bemærkninger, at denne Opfattelse, at Kunstindustriens Værker bør beskyttes i lige saa stort Omfang som de Kunstværker, der alene tilsigte æstetisk Nydelse, nu deles saa at sige af alle overalt i Verden. Den er i Frankrig og i Tyskland — til Dels for ganske kort Tid siden — bleven udtrykkelig bekræftet, og Retsanvendelsen følger den samme Grundsatning i forskellige andre Lande: Spanien, Italien, England og Japan. Man tør derfor nok sige, at denne Beskyttelse for Kunstindustrien